

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/32/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7515215170
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Koščová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2024:7515215170.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Koščovej a sudkýň JUDr. Viktórie Midovej a JUDr. Andrey Galdunovej v spore žalobcu: Tatra banka, a.s., so sídlom v Bratislave, Hodžovo námestie 3, IČO: 00 686 930, zastúpeného RASLEGAL, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Mostová 2, IČO: 36 855 561, proti žalovaným: 1/ A. B., narodený XX.XX.XXXX, bytom v C. D. X, 2/ E. B., narodená XX.XX.XXXX, bytom v C. D. X, zastúpeným JUDr. Monikou Marjanovič, advokátkou, so sídlom v Košiciach, Urbánkova 1562/6, o zaplatenie 11.716,89 € s príslušenstvom, o odvolaní žalovaných proti rozsudku Okresného súdu Košice - okolie zo dňa 22. júna 2021 sp. zn. 7C/881/2015

rozhodol:

M e n í rozsudok Okresného súdu Košice - okolie zo dňa 22. júna 2021 č. k. 7C/881/2015-540 vo výroku I. tak, že žalobu zamietá.

Z r u š u j e uznesenie Okresného súdu Košice - okolie zo dňa 17. mája 2022 č.k. 7C/881/2015-628.

Žalovaní 1/ a 2/ majú proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

Žalobca má proti žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu trov dovolacieho konania sp. zn. 4Cdo/216/2022.

odôvodnenie:

6Co/32/2024

1. Okresný súd Košice - okolie (ďalej len súd prvej inštancie alebo súd) rozsudkom zo dňa 22. júna 2021 č.k. 7C/881/2015-540 uložil žalovaným 1/ a 2/ povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 11.306,19 €, a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku (výrok I.), v prevyšujúcom rozsahu žalobu zamietol (výrok II.), a vyslovil, že žalobca má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 92,98 % proti žalovaným 1/ a 2/ s tým, že o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením súdom prvej inštancie (výrok III.).

2. Rozhodol tak o žalobe žalobcu, ktorou sa domáhal zaplatenia sumy 11.716,89 € s príslušenstvom a náhrady trov konania.

3.1 Vykonaným dokazovaním vzal za preukázané, že žalobca a žalovaní uzavreli dňa 22.06.2004 zmluvu o hypotekárnom úvere, na základe ktorej im žalobca poskytol úver vo výške 16.265,02 € za účelom nadobudnutia rodinného domu kúpou a to rodinného domu súpisné č. 7, postaveného na pozemku parcela č. 27, nachádzajúceho sa v k.ú. C. D., obec C. D., F. C. – F., zapísaného na LV č. XX vedenom Katastrálnym úradom v Košiciach, Správa katastra Košice - okolie. Spracovateľský poplatok za poskytnutie úveru predstavoval sumu 130,12 €, konečná splatnosť 20 rokov, výška splátky 128,06 €, výška úrokovej sadzby 8,20 % ročne, termín splatnosti splátok 15. deň mesiaca. V zmysle čl. IV. zmluvy pohľadávka bola zabezpečená záložným právom uvedenej nehnuteľnosti.

3.2 Z oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti a výzvy na zaplatenie zo dňa 08.08.2012 (čl. 17 a 259) vzal za preukázané, že žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru vzniknutého na základe zmluvy o hypotekárnom úvere zo dňa 22.06.2004, ku dňu 07.08.2012 výška dlhu žalovaných predstavovala 16.516,41 €. Žalovaní (správne žalobca - poznámka odvolacieho súdu) súčasne požiadali žalobcov (správne žalovaných – poznámka odvolacieho súdu), aby sumu uhradili na účet č. XXXXXXXXXXX/XXXX, variabilný symbol 2004011540. Z výpisov z vkladov v hotovosti predložených žalovanými vzal za preukázané, že žalovaní vložili uvedené finančné prostriedky na účet č. 2004013190, vedený žalobcom, ako variabilný symbol bolo uvedené rodné číslo žalovaného 1/, okrem vkladu zo dňa 19.10.2012, kde bol variabilný symbol rodné číslo žalovanej 2/, a súčasne iba na tejto platbe bol v popise uvedený hypotekárny úver. Pri ostatných platbách bolo v popise uvedené meno a priezvisko žalovaného 1/, alebo nebolo uvedené nič. Súd prvej inštancie konštatoval, že žalobca a žalovaný 1/ tiež uzavrel žiadosť o vydanie súkromnej kreditnej karty zo dňa 28.01.2004, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému kreditnú kartu s úverovým rámcom vo výške 1.327,76 €. Dňa 18.07.2007 žalobca a žalovaný 1/ uzatvorili zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej bol žalovanému 1/ poskytnutý úver vo výške 4.481,18 €, ktorý sa žalovaný zaviazal uhradiť v 60 splátkach po 104,56 €, výška úrokovej sadzby 13,90 %, RPMN 17,52 %, konečná splatnosť úveru do 5 rokov do splatnosti prvej mesačnej anuitnej splátky.

4. Právne vec posúdil podľa ust. § 1 ods. 1, § 1 ods. 2 písm. a/ zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len zákon č. 258/2001 Z.z.), § 497, § 502 ods. 1 prvá veta Obchodného zákonníka, § 68 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách, § 330 ods. 3 Obchodného zákonníka, § 53 ods. 9, § 565, § 100 ods. 1, § 101 a § 103 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ).

5. Zmluvný vzťah vzniknutý medzi stranami sporu posúdil ako právny vzťah podľa § 497 až 507 Obchodného zákonníka a § 67 a nasl. zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách. Prihliadol na to, že predmetom zmluvy o hypotekárnom úvere bolo poskytnutie úveru na účel nadobudnutia rodinného domu kúpou a to rodinného domu. S poukazom na § 1 ods. 2 písm. a/ zák. č. 258/2001 Z.z. účinného v čase uzavretia zmluvy sa zákon nevzťahoval na zmluvy o poskytnutí úveru na účely nadobudnutia existujúcich alebo projektovaných nehnuteľností, dodatočné alebo ďalšie stavebné úpravy dokončených stavieb a ich údržbu. Z uvedeného vyplynulo, že aplikácia zákona č. 258/2001 Z.z. je na tento právny vzťah vylúčená. Právny vzťah medzi žalobcom a žalovanými súd právne posúdil podľa ustanovení zmluvy o úvere podľa Obchodného zákonníka, súčasne sa ale jedná o zmluvu spotrebiteľskú, keďže žalobca bol v postavení dodávateľa a žalovaní v postavení spotrebiteľov.

6.1 Vzhľadom na vznesenú námietku premlčania zo strany žalovaných súd posudzoval uvedenú námietku a dospel k záveru, že nie je uplatnená v rozpore s dobrými mravmi, posúdil ju ako procesnú obranu žalovaných a skúmal, či je dôvodná. Konštatoval, že v zmysle ust. § 565 OZ a § 53 ods. 9 OZ žalobca predčasne úver zosplatnil, nakoľko žalovaní porušili svoju povinnosť splácať úver riadne a včas. Vo vzťahu k celému zosplatnenému zostatku dlhu nemožno obísť základné pravidlo stanovené v § 101 OZ, v zmysle ktorého premlčacia doba plynie vždy odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať prvý raz. Pri zosplatnenom zostatku dlhu veriteľ nemohol uplatniť celú pohľadávku skôr, ako došlo k zosplatneniu, pričom k takémuto zosplatneniu môže dôjsť až po uplynutí 3 mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. Z uvedeného vyplýva, že pre uplatnenie celej pohľadávky zosplatneného zostatku dlhu musia byť súčasne splnené dve podmienky, a to, že veriteľ využil svoje právo a požiadal o splatenie celého dlhu a zároveň, že dlžník je v omeškaní so zaplatením splátky po dobu dlhšiu ako 3 mesiace. K zosplatneniu úveru došlo pre splátku splatnú najneskôr v mesiaci 5/2012, čo vyplynulo z oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru, teda ku dňu 15.05.2012. Premlčacia doba tak začala plynúť dňa 16.08.2012, t.j. uplynutím 3 mesačnej lehoty odo dňa 15.05.2012, kedy nastala splatnosť splátky, ktorá vyvolala zosplatnenie. V tomto smere sa súd nestotožnil s námietkou žalovaných, že k zosplatneniu došlo pre splátku splatnú dňa 15.04.2012. K uvedenému dospel z oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 08.08.2012, kde žalobca uviedol, že ku dňu 07.08.2012 sú žalovaní v omeškaní o viac ako 3 mesiace. Túto podmienku spĺňa najneskôr splátka splatná dňa 15.05.2012. Zosplatnenie nemalo vplyv na splatnosť splátok, ktoré sa stali splatnými skôr. Splátky, ktoré sa už stali splatnými skôr pred zosplatnením celého zostatku dlhu, t.j. splátky splatné dňa 15.05.2012, 15.06.2012 a 15.07.2012, takýto status nadobudli, teda jednoznačne už boli splatnými, preto aj premlčacia doba vo vzťahu k týmto splátkam už začala plynúť u každej samostatne a skončila dňa 15.05.2015, 15.06.2015 a 15.07.2015. Žaloba bola súdu doručená dňa 04.08.2015, preto vo vzťahu k splátkam splatným dňa 15.05.2012, 15.06.2012 a 15.07.2012 došlo k márnemu uplynutiu premlčacej doby. Z posledného výpisu pred

zosplatnením hypoúveru mal súd preukázané, že výška anuitnej splátky bola v tom čase 136,90 €, preto žalobu v časti o zaplatenie sumy 410,70 € (3 x 136,90 €) zamietol. V prevyšujúcej časti nároku vo výške 11.306,19 € vyhovel.

6.2 Súd konštatoval, že zmluva o hypotekárnom úvere obsahuje všetky obligatórne náležitosti požadované zákonom. Ak žalovaní namietali, že žalobca platby uhrádzané po vyhlásení mimoriadnej splatnosti hypoúveru preúčtoval aj na iné spotrebiteľské úvery a kreditnú kartu, súd uviedol, že platby uhrádzané žalovanými, ktoré žalobca preúčtoval, žalovaní neoznačili tak, ako im to žalobca v oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru nariadil, keďže tieto platby neoznačili variabilným symbolom 2004011540 (číslo zmluvy). Z vykonaného dokazovania vzal za preukázané, že po vyhlásení mimoriadnej splatnosti hypoúveru, žalovaní spolu uhradili sumu 14.470 € formou vkladov v hotovosti na účet č. 2004013190. Ako variabilný symbol bolo všade uvedené rodné číslo žalovaného 1/, okrem vkladu zo dňa 19.10.2012, kde bol variabilný symbol rodné číslo žalovanej 2/, a súčasne iba pri tejto platbe bol v popise uvedený hypotekárny úver, a práve túto platbu takto označenú žalobca v celom rozsahu započítal na hypoúver. Pri ostatných platbách nebolo uvedené nič, ak teda žalovaní mali vôľu a záujem poukázať platby iba v prospech hypotekárneho úveru, mali vykonať platby v prospech úverového účtu, kde ako variabilný symbol bolo číslo úverovej zmluvy a nie variabilný symbol rodné číslo vkladateľa. Na platbu s variabilným symbolom -číslo úverovej zmluvy boli žalovaní navyše vyzvaní aj v oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru. Súd vzal za preukázané, že v čase, kedy došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti hypoúveru, žalobca mimoriadne zosplatnil žalovanému 1/ aj spotrebiteľský úver ku dňu 31.07.2012 s dlžnou sumou 4.972,15 €, a taktiež odstúpil od zmluvy o vydaní a používaní kreditnej karty ku dňu 19.08.2012 s dlžnou sumou k úhrade 1.834,92 €. Žalobca mal voči žalovaným teda ďalšie pohľadávky vyplývajúce zo spotrebiteľskej zmluvy a z kreditnej karty a tiež náklady, ktoré mu vznikli z neúspešnej dražby. Tieto pohľadávky boli tiež po lehote splatnosti. Preto, ak došlo k preúčtovaniu pohľadávok žalobcu voči týmto pohľadávkam, išlo o legitímny postup veriteľa v súlade s § 330 ods. 3 Obchodného zákonníka, ktorého použitie nie je vylúčené, keďže uzavretá hypotekárna zmluva je súčasne zmluvou o úvere, a tiež zmluvou spotrebiteľskou, pretože prostriedky uhradené žalovanými na účet žalobcu boli preúčtované najskôr na záväzky, ktorých splnenie nebolo zabezpečené. Súčasne bolo tiež preukázané, že bolo voči žalovanému 1/ vedených viacero exekúcií, preto bol jeho bežný účet zablokovaný a úhrady pohľadávok sa hradili na jeden takzvaný prevádzkový účet žalobcu, na ktorom bolo potrebné rozlišovať platby uvedením správneho variabilného symbolu. Z pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 15C/186/2014 na čl. 108 spisu vzal za preukázané, že žalobca listom zo dňa 07.12.2012 žalovanému 1/ oznámil rozúčtovanie platby vo výške 3.500 € (vklad vykonaný dňa 19.10.2012) v prospech pohľadávky z úveru č. 2004011540 (t.j. hypotekárny úver). Ďalej oznámil žalovanému 1/ preúčtovanie platby vo výške 2.900 € (vklad vykonaný dňa 09.11.2012) na bezúčelový spotrebný úver (447,11 €) a pohľadávku z kreditnej karty (1.834,92 €) a platby 3.800 € (vklad vykonaný dňa 23.11.2012) na uhradenie nákladov dražobnej spoločnosti (2.201,79 €) a v prospech pohľadávky z bezúčelového spotrebného úveru 1.598,21 €. Z uvedeného je zrejmé, že žalovaní boli informovaní už v danom čase 07.12.2012 o tom, že ich vklady sa nezapočítavajú iba na hypotekárny úver, ale že ich platby žalobca pomerne prerozdeľuje medzi viaceré ich nezabezpečené pohľadávky. Nie sú preto pravdivé tvrdenia žalovaných v tom smere, že všetky vklady išli výlučne na hypotekárny úver a nemali vedomosť o tom, že žalobca ich platby zarátal aj na iné pohľadávky. Preto aj pri ďalších vkladoch si žalovaní museli byť vedomí toho, že žalobca všetky neoznačené, resp. v popise nešpecifikované platby preúčtovala medzi viaceré pohľadávky, zjednodušene povedané, žalovaní si museli byť vedomí toho, že neuhrádzajú len dlžnú pohľadávku hypoúveru, ale aj zvyšné dlžné pohľadávky. Žalobca postupoval v súlade s § 330 ods. 3 Obchodného zákonníka, keď neoznačené vklady žalovaných zarátaval prv na nezabezpečené pohľadávky a dokonca postupoval ešte miernejšie ako mohol, keďže viaceré platby rozdelil medzi nezabezpečené pohľadávky a zabezpečenú pohľadávku, pričom všetky platby mohol pripísať na nezabezpečené pohľadávky až do ich úplného splatenia. Preto jeho konanie nemožno posúdiť ako konanie v rozpore s dobrými mravmi. Žalovaní tiež namietali, že nedošlo k uzatvoreniu zmluvy o vydaní kreditnej karty zo dňa 28.01.2004, preto aj započítanie pohľadávky vo výške 1.834,92 € je neplatné. Súd sa nestotožnil s týmto tvrdením, nakoľko žalobca a žalovaní uzavreli riadne písomne uvedenú zmluvu, ktorá má všetky obligatórne náležitosti vyžadované zákonom účinným v čase uzavretia zmluvy. Žalovaný 1/ kreditnú kartu riadne užíval, avšak dostal sa do omeškania so splácaním. Žalovaní po celú dobu od odstúpenia od zmluvy 19.08.2012 dlh z kreditnej karty nespochybovali až do podania doručeného súdu dňa 11.03.2020. Preto námietky žalovaných týkajúce sa náležitostí, resp. neplatnosti zmluvy o vydaní kreditnej karty a započítanie pohľadávky na kreditnú kartu vyhodnotil ako nedôvodné. Rovnako aj námietky žalovaných smerujúce k zmluve o spotrebiteľskom úvere súd považoval za nenáležité, keďže táto zmluva nebola riadne splácaná došlo k mimoriadnemu zosplatneniu úveru pre

neplatenie tohto úveru, preto nie sú pravdivé tvrdenia žalovaných, že celkové náklady tohto úveru boli 6.273,65 €. Bolo by tomu tak, ak by žalovaný dodržal platobnú disciplínu. Keďže však žalovaný tento úver nesplácal riadne a včas, žalobca úver mimoriadne zosplatnil, pričom pohľadávka žalobcu z tohto úveru bola ku dňu 31.07.2012 vo výške 4.972,15 €. Súd poznamenal, že tento úver nebol bezúročný a bez poplatkov, a teda ak žalovaný úver riadne nesplácal, náklady na úver sa zákonite zvyšovali na strane úrokov a úrokov z omeškania.

6.3 Po vykonanom dokazovaní teda vzal za preukázané, že žaloba žalobcu je v nepremlčanej časti dôvodná a zaviazal žalovaných na úhradu sumy 11.306,19 €.

7. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1,2, § 262 ods. 1, 2 a § 263 ods. 1 CSP a priznal žalobcovi, ktorý bol v konaní úspešný, nárok na náhradu trov konania v rozsahu 92,98 %. Súd nevidel priestor pre aplikáciu ust. § 257 CSP.

8.1 Proti tomuto rozsudku, okrem výroku II., podali v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaní z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. e/, f/, h/ CSP a navrhli, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil a žalobu zamietol, a priznal žalovaným nárok na náhradu trov konania 100 %, alebo, aby vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

8.2 Odvolatelia uviedli, že podľa súdu prvej inštancie k zosplatneniu úveru došlo pre splátku splatnú najneskôr v mesiaci 05/2012, čo vyplýva z oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru, teda ku dňu 15.05.2012. Premlčacia doba tak začala plynúť dňa 16.08.2012, t.j. uplynutím 3 mesačnej lehoty odo dňa 15.05.2012, kedy nastala splatnosť splátky, ktorá vyvolala zosplatnenie. Súd sa nestotožnil s námietkami žalovaných, že k zosplatneniu došlo pre splátku splatnú 15.04.2012. Po citácii ust. § 103, § 565 a § 53 ods. 9 OZ uviedli, že rozdielnosť medzi týmito ustanoveniami je v tom, že kým § 565 OZ má všeobecný charakter t.j. vzťahuje sa aj na právne vzťahy nespotebiteľské, § 53 ods. 9 OZ je ustanovením špeciálnym. Sleduje, aby dodávateľ pri neplnení povinnosti spotrebiteľom dosiahol splatnosť celej pohľadávky, ale sleduje aj zamedziť tejto možnosti v prípade, ak neplnenie povinnosti zo strany dlžníka bude iba krátkodobé, nepresahujúce dobu 3 mesiacov odo dňa omeškania so zaplatením splátky. Samotné ust. § 565 OZ umožňuje, aby v prípade, ak ide o plnenie v splátkach, veriteľ požiadal dlžníka o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo môže veriteľ využiť najskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky. Podmienkou účinnosti výzvy na zaplatenie celej pohľadávky je, že veriteľ v zákonom stanovenej lehote, ktorá nesmie byť kratšia ako 15 dní, upozornil spotrebiteľa na uplatnenie tohto práva. Lehota 15 dní začína plynúť nasledujúci deň potom, čo dodávateľovi vzniklo právo podľa § 565 OZ, t.j. po uplynutí 3 mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. Premlčacia doba začína plynúť od konkrétnej právnej skutočnosti. V tomto smere je preto záver súdu prvej inštancie minimálne polemický v tom smere, že sa má premlčanie počítať od každej jednotlivkej splátky úveru a od uplynutia 3 mesiacov po splatnosti splátky, ktorá zosplatnenie úveru vyvolala. V danej veci to bola splátka splatná 15.04.2012, ktorá zosplatnenie celého úveru vyvolala. Ak teda v prejednávanej veci išlo o splátku splatnú 15.04.2012, týmto dňom začala plynúť premlčacia doba pre splatnosť celého zvyšku dlhu žalovaných, a trojročná premlčacia doba tak uplynula 15.04.2015. Keďže žaloba bola uplatnená 04.08.2015, bola uplatnená po uplynutí premlčacej doby. Zotrvali preto na vznesenej námietke premlčania celého uplatneného nároku žalobcu.

8.3 K spôsobu započítavania úhrad žalovaných na viaceré pohľadávky poukázali na názor Najvyššieho súdu ČR. Podľa názoru Najvyššieho súdu ČR nemožno vyvodzovať, žeby otázka splnenia viac dlhov vzniknutých z občianskoprávných vzťahov, ktoré má dlžník u toho istého veriteľa nebola v práve riešená, rieši ju napr. § 330 Obchodného zákonníka. Pri jej riešení však nemožno s ohľadom na ust. § 1 Obchodného zákonníka vychádzať z jeho § 330 Obchodného zákonníka. Najvyšší súd ČR dôvodí, že ak zákon neobsahuje výslovnú úpravu ako postupovať a nemožno vychádzať z analógie (§ 583 OZ) musí súd svoje rozhodnutie založiť najmä na základných princípoch právneho poriadku, ktorými sa riadi úprava občianskoprávných vzťahov (pozri NS ČR sp. zn. 26Cdo/1649/2004, sp. zn. 33Cdo/1112/2003, sp. zn. 21Cdo/326/2004). Z posledne citovaného rozhodnutia Najvyššieho súdu vyplýva, že v prípade, že plnenie nestačí na vyrovnanie všetkých dlhov u toho istého veriteľa, a že dlžník pri plnení neurčil, ktorý z viac dlhov, prípadne v akej časti chce vyrovnať, neprechádza právo voľby, ktorý z viac dlhov bol uhradený prípadne v akej výške na veriteľa. Z uvedeného majú za to, že v danom prípade hrozila žalovaným dobrovoľná dražba, t.j. strata obydľia a aj napriek tejto závažnej skutočnosti žalobca vykonal započítanie úhrad najmä na iné úvery žalovaných. Od roku 2009 všetky platby s variabilným symbolom 6810156078 boli pripísané ako odpočítateľná a uhradená splátka hypotekárneho úveru 2004011540. Variabilný symbol 6810156078 bol vopred dohodnutý k úhrade platieb hypotekárneho úveru už v roku 2009, a to písomne aj telefonicky. Dôkaz o zavádzaní zo strany žalobcu o mylnom zadaní

variabilného symbolu sa nezakladá na pravdivých skutočnostiach. Zo strany žalovaných boli doložené listinné dôkazy o splatení celého hypotekárneho úveru. Žalobca nepredložil súdu výpisy o nesplatených splátkach jednotlivým dátumom a ich počet. Z dôvodu machinácie banky s uhradenými platbami od 19.10.2012 do 27.05.2014 ani jediná uhradená platba nie je správne započítaná, resp. odpočítaná zo zostatku sumy hypotekárneho úveru. Nesprávne vypočítaný zostatok nesedí ani s jednou úhradou. Preto tvrdenia žalobcu v písomnom stanovisku zo dňa 20.12.2019 o odpustení nešpecifikovanej sumy 5.000 € zo strany banky, sú zúfalým pokusom a krokom ako zdôvodniť nesprávne výpočty na základe machinácie s platbami. A ako protirečenie pre odpustenie čiastky je prednostne započítaná zo strany banky platba 2.200 €, výdaje pre prípravu dražby. Do dnešného dňa nebol zo strany banky predložený jediný nezvratný dôkaz o existencii ňou požadovanej sumy. Súd rozhodol len na základe protirečivých tvrdení právneho zástupcu banky. Dobrovoľná dražba bola zastavená zo strany banky na základe dohody o zaplatení požadovanej zvyšnej celej čiastky 10.200 € na uhradenie hypotekárneho úveru, čo bolo aj realizované v priebehu 34 dní. Samotný fakt uvedenej sumy by tak nedával zmysel, ak by nebol dohodnutý vopred, prečo práve takúto sumu bolo potrebné uhradiť. Dohoda o prednostnom vyrovnaní hypotekárneho úveru sumou 10.200 € bola realizovaná len preto, že žalovaní s bankou komunikovali, a to v dobrej viere, a so všetkými dostupnými prostriedkami aj uskutočnili všetky kroky, aby zabránili dražbe obydli. Suma 10.200 € bola vyčíslená bankou, čo vyplýva zo žiadosti žalovaných o zrušenie výkonu záložného práva zo dňa 19.10.2012. Žalovaní, aby predišli dobrovoľnej dražbe uhradili žalovanému od októbra 2012 do decembra 2012 sumu 10.200 €, ktorú žalobca započítal nasledovne: sumu 2.445,32 € v prospech iného spotrebiteľského úveru žalovaných, sumu 1.834,92 € v prospech pohľadávky z kreditnej karty, sumu 2.201,79 € na uhradenie nákladov dražby, 3.500 € v prospech žalovaného hypotekárneho úveru a sumu 617,97 € poukázal žalobca na účet žalovaného 1/ za účelom vyrovnania a prečerpania na účte. Z uvedeného vyplýva, že banka podmienila upustenie od dobrovoľnej dražby úhradou sumy 10.200 €, ktorú žalovaní uhradili, avšak banka v rozpore s dobrými mravmi vykonala z predmetnej úhrady zápočty na iné úvery žalovaných a hypotekárny úver pripísala iba sumu 3.500 €. Termín dobrovoľnej dražby bol stanovený na 16.11.2012 a dňa 15.11.2012 banka upustila od dobrovoľnej dražby po úhrade sumy 3.500 €, úhrada 2.900 € bola dňa 09.12.2012. Zároveň banka v medziobdobí vykonala ďalší zápočet v rozpore s dobrými mravmi, kde z úhrady 3.870 € na hypotekárny úver bola poukázaná iba suma 1.322,74 €. Banka opakovane vykonávala neoprávnené zápočty žalovaných, ktoré nie je možné akceptovať. Žalobca v žalobe vôbec nezohľadnil úhrady do podania žaloby v celkovej výške 4.270 €. Žalovaní celkovo uhradili v prospech žalobcu sumu 29.957,19 €. Uviedli, že zápočet 1.834,92 € v prospech pohľadávky z kreditnej karty vykonaný žalobcom v auguste 2012, teda po uplynutí dvojročnej subjektívnej premlčacej doby, ktorá uplynula 06.09.2011 je neplatný. Zápočet pohľadávok žalobcu vykonaný z nárokov na zmluve o vydaní súkromnej kreditnej karty zo dňa 28.01.2004 vo výške 1.834,92 €, ako aj zápočet pohľadávok žalobcu vykonaný z nárokov na zmluve o poskytnutí spotrebiteľského úveru s poistením pre fyzické osoby zo dňa 18.07.2007 vo výške 4.972,15 € sú pre ich rozpor so zásadou priority neplatné právne úkony. Neobstojí argumentácia žalobcu, že platby započítaval na iné spotrebiteľské úvery, keďže žalovaní pri splácaní uvedených úverov udávali ako variabilný symbol k týmto platbám čísla jednotlivých zmlúv. Podotkli, že ich prioritou bolo splácať hypotekárny úver a zabrániť dobrovoľnej dražbe nehnuteľnosti. Z uvedených dôvodov, keďže žalovaní uhradili žalobcovi sumu 29.957,19 €, zanikol nárok žalobcu splnením dlhu a žaloba je nedôvodná.

9.1 Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaných uviedol, že argumentácia žalovaných v odvolaní je zopakovaná z doterajších prednesov a písomných vyjadrení, s ktorou sa súd prvej inštancie riadne a komplexne vysporiadal. Napádaný rozsudok považuje v celom rozsahu za správny a presvedčivý, ktorý vychádza z náležite zisteného skutkového stavu. Zotrval preto na svojej argumentácii a stanoviskách písomne doručených, či ústne prednesených pred súdom prvej inštancie. Má za to, že žalovaní svoju procesnú obranu postavili výlučne na svojich subjektívnych a vyfabulovaných tvrdeniach a domnienkach, vo vzťahu ku ktorým neuniesli v konaní pred súdom prvej inštancie dôkazné bremeno. Tento procesný nedostatok sa snažia sanovať v odvolacom konaní, avšak s využitím identickej argumentácie, akú uvádzali doteraz. Poznamenal, že ide o chronických neplatičov, ktorí banke nevrátili sumu viac ako 10.000 €, pričom vo svojich podaniach ju absolútne nemiestne osočujú z akýchsi podvodov a machinácií. Zdôraznil, že vymáha len dlžnú sumu bez akýchkoľvek úrokov z omeškania, na ktoré má podľa zmluvy riadny nárok, pričom má aj nárok na klasické úroky, ako výnos z poskytnutých peňazí. Ani tieto si však neuplatňuje. K námietke premlčania vznesenej žalovanými uviedol, že sa s námietkou nestotožňuje a poukazuje na to, že sa súd prvej inštancie s námietkou správne vysporiadal, keď dospel k záveru, že uplatnený nárok nie je premlčaný, resp. je premlčaný len čiastočne v rozsahu troch splátok, splatných ešte pred zosplatením celého dlhu. Hoci sa súd prvej inštancie nestotožnil s argumentáciou žalobcu,

s námietkou sa vysporiadal korektne, keď ustálil, že k zosplateniu úveru došlo pre splátku, splatnú v mesiaci máj 2012. Súd prvej inštancie správne ustálil a aplikoval ust. § 53 ods. 9 OZ v súlade so základným pravidlom vyjadreným v ust. § 101 OZ, podľa ktorého premlčacia doba plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz, resp. uplatniť na súde. Premlčacia doba nemohla začať plynúť skôr, ako bol uplatnený nárok žalovateľný. V takomto prípade by bola premlčacia doba nelogicky a podľa žalobcu aj nezákonne skrátená o tri mesiace. Mohla by nastať situácia, keď by veriteľ zosplatením celého úveru vyvolal premlčanie aj zvyšnej časti svojho úveru. Takáto situácia by nastala, ak by veriteľ zosplatinil celý úver po uplynutí troch rokov od prvého omeškania dlžníka s úhradou splátky úveru, čo nie je vylúčené. Takýto výklad by bol v rozpore s ust. § 565 OZ, ktorého účelom je sankcionovať omeškanie dlžníka, a nie ho pre porušenie povinností zvýhodniť. Rovnaký názor, ako uvádza súd prvej inštancie, prezentuje aj právna teória a poukázal na odborný článok G. H. I., publikovaný dňa 28.06.2019 pod názvom Premlčanie a niektoré ďalšie otázky pri strate výhody splátok, v odbornom dvojmesačníku Súkromné právo, ročník V., č. 3/2019. Z uvedeného článku vyplýva, že podľa § 103 OZ plynie pri strate výhody splátok premlčacia doba celého zvyšného dlhu už od splatnosti splátky, pre nespĺnenie ktorej sa stal splatný celý dlh. Inak je tomu ale pri strate výhody splátok v spotrebiteľských vzťahoch. Tam, podľa § 53 ods. 9 OZ vo všeobecnosti začne premlčacia doba plynúť prvý deň nasledujúci po uplynutí troch mesiacov od omeškania so splatením splátky, pre nespĺnenie ktorej sa stal splatným celý dlh. Až vtedy sa totiž môže veriteľ s úspechom obrátiť na súd po prvýkrát. Aj právna doktrína teda zastáva názor, že vo vzťahu k plynutiu premlčacej doby v rámci spotrebiteľských úverov s ohľadom na § 53 ods. 9 OZ sa počiatok plynutia premlčacej doby posúva o tri mesiace. Zotrval preto na svojom stanovisku, že námietka premlčania bola zo strany žalobcu vznesená nedôvodne.

9.2 K otázke rozúčtovania platieb žalovaných uviedol, že žalovaní duplikujú svoje námietky ohľadom akéhosi chybného rozúčtovania jednotlivých platieb žalovaných, s čím sa súd vysporiadal korektne a logicky, keď sa s námietkami žalovaných nestotožnil. V tomto smere sa pridržiaval svojich doterajších vyjadrení, zotrval na tom, že ide zjavne o vykonštruované tvrdenie, ktoré nemá akýkoľvek teoreticko-právny, či iný základ. Nemá oporu v žiadnej platnej právnej úprave, právnej doktríne a ani judikatúre. Jednotlivé platby boli rozúčtované správne, v súlade so zásadou priority a proporcionality, a teda aj plne v súlade s názorom Najvyššieho súdu ČR vo veci sp. zn. 21Cdo/326/2004. V tomto kontexte preto súd dospel správne k záveru, že platby boli rozúčtované správne, a to aj v súlade s analogickým použitím ust. § 330 ods. 1 Obchodného zákonníka. Pokiaľ žalovaní tvrdia, že medzi zmluvnými stranami bolo vopred dohodnuté, že k označeniu platieb bude použitý variabilný symbol - rodné číslo žalovaného 1/, túto skutočnosť popierajú, a existenciu nimi tvrdenej dohody nepreukázali. Stotožnili sa s konštatovaním súdu, že jednotlivé platby mali žalovaní riadne označiť číslom zmluvy, ako boli inštruovaní v oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru alebo v popise platby uviesť úver, na ktorý zamýšľali úhradu započítať. Obdobne, ako v prípade platby zo dňa 19.10.2012, ktorú žalovaní riadne označili v popise platby a v súlade s týmto označením bola aj následne táto platba započítaná. Platí preto, že pokiaľ žalovaní chceli platby započítať na hypotekárny úver, mali tieto riadne označiť. Akákoľvek dohoda, uzatvorená so žalovanými, smerovala vždy k tomu, že sa najskôr vysporiadajú osobné úvery žalovaného 1/ a až následne sa bude riešiť ich hypotekárny úver (napr. záznam zo dňa 29.11.2012 alebo zo dňa 17.10.2012). So žalovaným sa dohodli na tom, že žalobca upustí od prebiehajúcej dražby, ak žalovaní uhradia sumu 10.200 €, ktorá bude započítaná voči ich úverom, resp. úverom žalovaného 1/. Nikdy však predmetom takejto dohody nebola dohoda, akým spôsobom sa tieto platby budú rozúčtovávať na jednotlivé dlžné pohľadávky. Z tohto dôvodu žalobca následne listom zo dňa 07.12.2012 informoval žalovaných, akým spôsobom bude úhrada rozúčtovaná na jednotlivé úvery, voči čomu žalovaní nenamietali. Pokiaľ žalovaní tvrdia, že medzi zmluvnými stranami bolo dohodnuté, že tieto úhrady budú započítané voči ich hypotekárnemu úveru, čo žalobca popiera, tak ani existenciu takejto dohody žalovaní nepreukázali. Uvedené tvrdenia preto považuje ako špekuláciu z ich strany, v snahe dodatočne určiť poradie úverov tak, aby ich nemuseli vrátiť. Má za to, že ide len o pokus zo strany žalovaných odvádzať pozornosť súdu od skutočnosti, že sami neuniesli svoje dôkazné bremeno a nepreukázali riadne uhradenie úverov, ktoré im boli poskytnuté žalobcom. Preukazovanie nesplatených splátok predstavuje preukazovanie negatívnych skutočností, ktoré sa ako také v zmysle ustálenej rozhodovacej praxe nedajú preukázať. Práve naopak, je to dlžník, ktorý je povinný preukázať, že svoj záväzok riadne splnil, ako to dlhodobo judikuje aj najvyšší súd (uznesenie NS SR z 31.05.2010 sp.zn. 6Cdo/81/2010). O fabuláciách zo strany žalovaných svedčí aj ich tvrdenie v odvolaní, že v podaní zo dňa 20.12.2019 sa žalobca snažil zdôvodniť akési nesprávne výpočty, odpustením sumy 5.000 €. Žiadne takéto tvrdenie sa v podaní žalobcu zo dňa 20.12.2019 nenachádza. Práve naopak, so žalovaným sa počas prebiehajúceho konania snažili predložiť návrh na mimosúdne urovnanie sporu, v rámci ktorého im ponúkli odpustenie približne 1/3 ich dlhu. Túto ponuku však žalovaní neakceptovali. Rovnako za účelovú považujú snahu spochybniť

pohľadávku vyplývajúcu zo súkromnej kreditnej karty žalovaného 1/ a jej následný zápočet. S ohľadom na uvedené má za to, že jednotlivé platby žalovaných boli započítané správne a súvisiaca obrana žalovaných je taktiež nedôvodná. Na základe uvedeného považuje napadnutý rozsudok za správny, zákonný, vychádzajúci zo správne vyhodnoteného a posúdeného právneho stavu. Z uvedeného dôvodu navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny a priznal žalobcovi voči žalovaným náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100% (spoločne a nerozdielne).

10. Žalovaní v odvolacej replike v celom rozsahu zotrvali na argumentácii uvedenej v odvolaní voči rozsudku, ako aj na písomných stanoviskách a ústnych prednesoch pred súdom prvej inštancie.

11. Odvolacia replika bola žalobcovi doručená dňa 18.11.2021, ďalšie vyjadrenia v spore doručené neboli.

12. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalovaných a rozsudkom zo dňa 8. marca 2022 č.k. 6Co/147/2021-607 zmenil rozsudok súdu prvej inštancie zo dňa 22. júna 2021 č.k. 7C/881/2015-540, okrem výroku II., ktorým súd v prevyšujúcom rozsahu žalobu zamietol tak, že žalobu zamietla. Vyslovil, že žalovaní 1/ a 2/ majú proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

13. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie.

14.1 Najvyšší súd SR uznesením zo dňa 31. januára 2024 č.k. 4Cdo/216/2022-743 rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 08. marca 2022 sp. zn. 6Co/147/2021 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

14.2 Žalobca v dovolaní namietal porušenie práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP) cez vady v konaní odvolacieho súdu, ktorých arbitrárnosť spočíva v tom, že pokiaľ sa odvolací súd nestotožnil s právnym posúdením súdu prvej inštancie (ktoré bolo v prospech žalobcu) ohľadom vznesenej námietky premlčania (teda, že plynutie premlčacej doby celého dlhu nemôže nastať pred zosplatnením celého úveru - čo predstavovalo jeho primárnu právnu argumentáciu v konaní pred súdom prvej inštancie), bol povinný tiež skúmať a v odôvodnení rozhodnutia sa komplexne vysporiadať aj s jeho ďalšími rozhodnými tvrdeniami, pre ktoré pohľadávka nebola premlčaná, t. j. že došlo k uznaniu dlhu žalovanými, resp. že vznesená námietka premlčania je v rozpore s dobrými mravmi.

14.3 Dovolací súd dospel k záveru o dôvodnosti výčitky žalobcu na adresu odvolacieho súdu, že hoci v jeho obrane proti vznesenej námietke premlčania žalovanými (ktorú produkoval pred súdom prvej inštancie) boli vytýkané - okrem správneho ustálenia počiatku plynutia premlčacej doby - aj ďalšie dôvody pre vyhovieť žalobe (majúce vplyv na rozhodnutie vo veci samej), s týmito sa odvolací súd nevysporiadal. Postupom odvolacieho súdu bez pojednávania, bez prípadného doplnenia dokazovania a bez zodpovedania otázky „či možno považovať námietku premlčania vznesenú po tom ako veriteľ v rámci dobrej vôle opakovane odložil po prísľube plnenia zo strany dlžníka výkon záložného práva, za zneužitie práva, resp. za rozpor s dobrými mravmi“ - je jeho rozhodnutie prekvapivé a javí sa ako arbitrárne.

15. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd po vrátení veci opätovne prejednal odvolanie žalovaných ako podané včas oprávnenými osobami proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380 CSP a z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov (§ 365 ods. 1 písm. e/, f/ a h/ CSP), viazaný právnym názorom dovolacieho súdu vysloveným v uznesení sp. zn. 4Cdo/216/2022 zo dňa 31. januára 2024 a dospel k záveru, že odvolanie žalovaných je dôvodné.

16. Rozsudok vo výroku II., ktorým súd v prevyšujúcom rozsahu žalobu zamietol, nebol odvolaním žalobcu (ako osoby oprávnenej podať odvolanie v tejto časti) napadnutý, nadobudol právoplatnosť, a preto nebol predmetom odvolacieho prieskumu.

17. Predmetom odvolacieho prieskumu tak zostal rozsudok vo vyhovujúcej časti (výrok I.) a súvisiaci výrok o trovách konania (výrok III.).

18. V prejednávanom spore neboli splnené podmienky ani na potvrdenie rozsudku, ani na jeho zrušenie, preto odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu zmenil tak, že žalobu žalobcu zamietol (§ 388 CSP).

19. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 23.04.2024 o 09.15 hod. v pojednávacej miestnosti č. dv. 207, II. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené dňa 09.04.2024 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle ust. § 219 ods. 1, 3 CSP.

20. Žalovaní v odvolaní uplatnili odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. e/, f/ a h/ CSP, t.j. že, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (e/), súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (f/) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (h/).

21. Odvolací súd dospel k záveru, že v prejednávanej veci je naplnený odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP.

22. Podstatou odvolacích námietok je posúdenie plynutia premlčacej doby (ustálenie začiatku plynutia premlčacej doby) zosplatneného zostatku hypotekárneho úveru a námietka nesprávneho započítania úhrad žalovaných na ich zosplatnené úvery.

23. Medzi stranami sporu nebolo sporné, že si žalobca uplatnil právo na okamžité zosplatnenie úveru podaním zo dňa 08.08.2012. Táto skutočnosť vyplýva z oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 08.08.2012.

24. Žalovaní tvrdili, že k zosplatneniu došlo pre splátku splatnú dňa 15.04.2012, a týmto dňom začala plynúť premlčacia doba pre splatnosť celého zvyšku dlhu žalovaných. Trojročná premlčacia doba tak uplynula 15.04.2015. Keďže žaloba bola uplatnená 04.08.2015, bola uplatnená po uplynutí premlčacej doby.

25. Súd prvej inštancie vychádzal z úvahy, že premlčacia doba začala plynúť od 16.08.2012, t. j. uplynutím trojmesačnej lehoty odo dňa 15.05.2012, kedy nastala splatnosť splátky, ktorá vyvolala zosplatnenie.

26. Súd prvej inštancie nesprávne ustálil splatnosť splátky, ktorá zosplatnenie vyvolala, teda pre nesplnenie ktorej splátky vzniklo veriteľovi právo požadovať zaplatenie celej pohľadávky a následne nesprávne právne posúdil otázku premlčania, čím bol naplnený odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP.

27. Ak žalobca v dovolaní uviedol, že odvolací súd nijako nešpecifikoval, v čom vidí nesprávnosť postupu súdu prvej inštancie pri určovaní počiatku plynutia premlčacej doby, tak odvolací súd uvádza, že nesprávnosť postupu súdu prvej inštancie pri určovaní počiatku plynutia premlčacej doby spočíva v nesprávnom ustálení splátky, ktorá splatnosť dlhu vyvolala.

28. Odvolací súd v prvom rade uvádza, že právo v zmysle ust. § 565 OZ je právom veriteľa, nie jeho povinnosťou, pričom veriteľovi vzniká toto právo pravidelne vo vzťahu ku každej nesplnenej splátke a trvá do splatnosti nasledujúcej splátky.

29. Pokiaľ veriteľ svoje právo nevyužije vo vzťahu k tej ktorej jednotlivej splátke, neznamená to, že mu toto právo zaniká. Naopak, zakaždým pri nezaplatení každej jednotlivej nasledujúcej splátky mu takéto právo vzniká opakovane. Je však potrebné zdôrazniť tak, ako to už bolo uvedené, že sa jedná o právo, nie o povinnosť. Pokiaľ veriteľ svoje právo v zmysle § 565 OZ nevyužije, resp. v období, kým toto právo nevyužije, platí v zmysle § 103 OZ, že každá jedna splátka sa premlčuje samostatne, teda vo vzťahu ku každej jednotlivej splátke začína plynúť premlčacia lehota samostatne. Až následne, keď dôjde k zosplatneniu dlhu, stane sa splatným celý zostatok dlhu a vo vzťahu k tejto sume začne plynúť premlčacia doba, ktorá začína plynúť od tej splátky, pre ktorú došlo k zosplatneniu dlhu, avšak zároveň musí byť splnená aj podmienka v zmysle § 53 ods. 9 OZ.

30. Žalobca využil svoje právo požadovať splatenie celého nesplateného zvyšku ku dňu 08.08.2012. Odvolací súd sa nestotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že tak urobil pre nesplatenie splátky za máj 2012 splatnej dňa 15.05.2012, ktorá predchádza po dobu 3 mesiacov (troch splátok) zosplatneniu s poukazom na ust. § 53 ods. 9 OZ.

31. Odvolací súd zastáva názor, že k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru mohlo dôjsť pre nezaplatenie splátky splatnej 15.04.2012, lebo iba s touto splátkou mohol byť žalovaný v omeškaní tri mesiace ku dňu 08.08.2012.

32. V danom prípade tak premlčacia doba vo vzťahu k celému zosplatnenému dlhu začala plynúť dňa 16.07.2012 a uplynula dňa 16.07.2015, a preto pokiaľ žalobca podal žalobu dňa 04.08.2015, urobil tak ohľadne zosplatneného dlhu oneskorene a žaloba bola uplatnená po uplynutí premlčacej doby. Odvolacie námietka žalovaných týkajúca sa vznesenej námietky premlčania je preto dôvodná.

33. Odvolací súd teda dospel k záveru, že v prejednávanej veci uplatnený odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP bol naplnený, lebo súd síce správne aplikoval ust. § 101, § 103, § 53 ods. 9 a § 565 OZ na zistený skutkový stav, avšak ich nesprávne vyložil, ak dospel k právnomu záveru, že nárok žalobcu v odvolaní napadnutom rozsahu premlčaný nie je.

34. Súd nesprávne určil začiatok premlčacej doby celého zosplatneného úveru dňom 16.08.2012, a to z nasledujúcich dôvodov:

35. Podľa § 100 ods. 1 OZ, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

36. Podľa § 101 OZ, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

37. Podľa § 103 OZ, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

38. Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

39. Podľa § 53 ods. 9 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

40. Ako vyplýva z vyššie citovaných zákonných ustanovení, v prípade spotrebiteľskej zmluvy, ktorou je aj hypotekárny úver, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 OZ (žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky) najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote najmenej 15 dní na uplatnenie tohto práva. Aj v tomto prípade však platí druhá veta cit. ustanovenia § 565 Občianskeho zákonníka, t.j. že toto právo môže veriteľ použiť (len) najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

41. Ak teda žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru dňa ku dňu 08.08.2012, mohol tak urobiť pre omeškanie so splátkou za apríl 2012 splatnou dňa 15.04.2012, a nie splátkou za máj 2012, ako to konštatoval súd prvej inštancie.

42. Ak žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru dňom 08.08.2012 (pričom úver mal byť splatený v splátkach k 15. dňu v mesiaci), mohol tak urobiť len pre omeškanie splátky splatnej 15.04.2012, vo vzťahu ku ktorej tak totiž mohol urobiť najskôr 16.07.2012 (nasledujúci deň po uplynutí 3 - mesačnej lehoty v zmysle ust. § 53 ods. 9 OZ) a najneskôr 15.08.2012 (kedy sa stala splatnou ďalšia splátka) za splnenia ostatných podmienok v zmysle § 53 ods. 9 OZ. V danom prípade úver zosplatnil dňom 08.08.2012, ktorý dátum spadá do vyššie uvedeného intervalu od 16.07.2012-15.08.2012.

43. K tvrdeniu žalovaných odvolací súd uvádza, že okamih zosplatnenia úveru (08.08.2012) a ani lehota na plnenie určená v oznámení o zosplatnení nie sú rozhodujúce z hľadiska začatia plynutia premlčacej

doby predčasne zosplatneného úveru v zmysle ustanovenia § 103 OZ, môžu mať vplyv iba na začiatok omeškania žalovaného s plnením. Počítanie premlčacej doby od momentu (predčasného) zosplatnenia úveru nemá oporu v ustanoveniach Občianskeho zákonníka, keď premlčanie splátok úveru i celého zročného úveru je upravené v cit. ustanovení § 103 OZ.

44. Ustanovenie § 101 OZ upravuje všeobecnú dĺžku premlčacej doby a všeobecne stanovuje začiatok plynutia premlčacej doby, pričom táto všeobecná úprava platí vo všetkých prípadoch, keď zákon pre jednotlivé práva neráta s osobitnou úpravou, t.j. nestanovuje inú dĺžku premlčacej doby, alebo odlišne určuje začiatok jej plynutia.

45. Ustanovenie § 103 veta prvá OZ obsahuje osobitnú úpravu premlčania (osobitne upravuje začiatok plynutia premlčacej doby) v prípade, ak zmluvné strany dohodli plnenie dlhu v splátkach, pričom každá zo splátok predstavuje samostatné plnenie, preto pre každú z nich plynie trojročná premlčacia doba vždy samostatne. Uvedené však platí iba vo vzťahu k splátkam, ktoré sa stali splatnými skôr ako veriteľ využil svoje právo v zmysle § 565 OZ požadovať zaplatenie celej pohľadávky v dôsledku nesplnenia niektorej splátky. V prípade, ak veriteľ využije právo, vo vzťahu k celému zosplatnenému dlhu (mimo už splatných splátok) nastane odlišná situácia.

46. Odvolací súd tu zdôrazňuje, že aj v danom prípade zosplatnenie nemalo vplyv na splatnosť splátok, ktoré sa stali splatnými už skôr. Splátky, ktoré sa už stali splatnými v zmysle vyššie citovaného ustanovenia § 103 veta prvá OZ pred zosplatnením celého zostatku dlhu dňa 15.05.2012, 15.06.2012 a 15.07.2012 už takýto status nadobudli, teda jednoznačne už boli splatnými, preto aj premlčacia doba vo vzťahu k týmto splátkam už začala plynúť u každej samostatne. V prípade uvedených splátok preto súd prvej inštancie postupoval vecne správne, ak žalobu v tejto časti, z dôvodu premlčania, zamietol. Rozsudok však v tejto časti (výrok II.) nebol predmetom odvolacieho prieskumu.

47. V prípade, ak veriteľ využije právo v zmysle § 565 OZ požadovať zaplatenie celej pohľadávky v dôsledku nesplnenia niektorej splátky, vo vzťahu k celému zosplatnenému dlhu (mimo už splatných splátok) nastane odlišná situácia a je potrebné osobitne ustáliť začiatok plynutia premlčacej doby zosplatneného zostatku dlhu.

48. Ustanovenie § 103 veta druhá OZ obsahuje osobitnú úpravu premlčania (osobitne upravuje začiatok plynutia premlčacej doby) v prípade, ak veriteľ využije právo v zmysle § 565 OZ požadovať zaplatenie celej pohľadávky v dôsledku nesplnenia niektorej splátky.

49. Je však potrebné posúdiť, či túto osobitnú úpravu je možné aplikovať (priamo) aj v prípade, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy a veriteľ uplatnil právo podľa § 565 OZ v súlade s ustanovením § 53 ods. 9 OZ.

50. Odvolací súd zastáva názor, že v prípade zosplatnenia dlhu, ktorý vznikol na základe spotrebiteľskej zmluvy nemožno vychádzať z aplikácie ustanovenia § 103 veta druhá OZ bez súčasného zohľadnenia osobitosti vyplývajúcej z novo zavedenej úpravy obsiahnutej v ustanovení § 53 ods. 9 OZ. Odvolací súd vychádza z úvahy, že v takomto (špecifickom) prípade pri posúdení začiatku plynutia premlčacej doby zosplatneného dlhu (mimo už splatných splátok) je možné použitie ust. § 103 veta druhá OZ iba za súčasnej aplikácie ust. § 565 OZ a novozavedeného ust. § 53 ods. 9 OZ pri jeho výklade.

51. Daný aplikačný problém vyvstal práve v súvislosti s novozavedeným ust. § 53 ods. 9 OZ, ktorý tak zasiahol do dovtedy platnej úpravy vychádzajúcej z ust. § 103 v spojení s § 565 OZ, vo vzťahu ku ktorým súdna prax bola jednotná. Predpoklad pre zosplatnenie úveru v zmysle § 565 OZ (v prípade ak sa nejedná o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy) spočíva v právnej skutočnosti nesplnenia úverovej splátky. V tom prípade, môže veriteľ vyvolať predčasnú splatnosť zostávajúceho dlhu v prvý deň omeškania dlžníka so zaplatením splátky a v tento deň si ho aj uplatniť na súde. Je preto len logické, že práve v tento deň podľa ust. § 103 veta druhá OZ (ktorý odkazuje na ust. § 565 OZ) začína plynúť premlčacia doba pre uplatnenie zosplatnenej časti záväzku.

52. Ustanovenie § 53 ods. 9 OZ však zaviedlo novú podmienku pre aplikáciu ust. § 565 OZ, vzťahujúcu sa iba na spotrebiteľské zmluvy, keď možnosť veriteľa žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky je v zmysle tohto ustanovenia posunutá až na dobu po uplynutí troch mesiacov od

omeškania so zaplatením tejto splátky (za súčasného splnenia ďalšej podmienky podľa § 53 ods. 9 OZ - upozornenia dlžníka na možnosť zosplatnenia úveru aspoň 15 dní pred uplatnením tohto práva). Je preto v takomto prípade potrebné zohľadniť, že veriteľ môže vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru až po uplynutí troch mesiacov od splatnosti splátky, pre omeškanie s ktorou sa stal splatným celý dlh (do splatnosti najbližšej splátky nasledujúcej, ak upozornil dlžníka na túto možnosť aspoň 15 dní pred vyhlásením).

53. Odvolací súd má za to, že pri aplikácii ustanovenia § 103 veta druhá OZ v prípadoch spotrebiteľských zmlúv, nemožno vychádzať iba z doslovného znenia tohto ustanovenia, ale pri jeho výklade je potrebné zohľadniť špeciálnu úpravu obsiahnutú v ust. § 53 ods. 9 OZ, v dôsledku ktorej sa v týchto prípadoch k právnej skutočnosti nesplnenia úverovej splátky musí pripojiť aj právna udalosť uplynutia troch mesiacov od omeškania s jej zaplatením. S takouto ďalšou udalosťou však ust. § 103 OZ (rovnako ako ani § 565 OZ) explicitne nepočíta.

54. Odvolací súd tu zdôrazňuje, že aj v tomto prípade sa uplatňuje trojročná premlčacia doba stanovená v ust. § 101 OZ a až do uplatnenia práva na zaplatenie celej pohľadávky každá zo splátok predstavuje samostatné plnenie a veriteľ sa v prípade neplnenia povinnosti dlžníka môže domáhať (na súde) iba zaplatenia už splatných splátok. Je nesporným, že až od uplatnenia práva v zmysle § 565 OZ (v prípade spotrebiteľského vzťahu za splnenia podmienok stanovených v § 53 ods. 9 OZ) sa žalobca môže domáhať na súde zaplatenia celej pohľadávky (celého zosplatneného zostatku dlhu).

55. Vychádza preto z úvahy, že aj vo vzťahu k celému zosplatnenému zostatku dlhu nemožno obísť základné pravidlo stanovené v § 101 OZ, v zmysle ktorého premlčacia doba plynie vždy odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať (uplatniť na súde) po prvý raz. V tejto súvislosti odvolací súd zdôrazňuje, že pri zosplatnenom zostatku dlhu veriteľ nemohol uplatniť celú pohľadávku skôr, ako došlo k zosplatneniu (využitiu práva podľa § 565 OZ), pričom k takémuto zosplatneniu môže dôjsť až po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. Z uvedeného teda vyplýva, že pre uplatnenie celej pohľadávky (zosplatneného zostatku dlhu) musia byť (okrem ďalších) súčasne splnené dve podmienky, a to, že veriteľ využil svoje právo a požiadal o splatenie celého dlhu (zosplatnil dlh) a zároveň, že dlžník je v omeškaní so zaplatením splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace.

56. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd má za to, že by bolo nelogické a časovo paradoxné, pokiaľ by premlčacia doba začala vo vzťahu k zosplatnenému dlhu plynúť už dňom splatnosti nesplnenej splátky, ktorá bola splatná viac ako tri mesiace pred tým, ako mohlo dôjsť k zosplatneniu dlhu, teda premlčacia doba by začala plynúť o tri mesiace skôr, ako si veriteľ mohol uplatniť pohľadávku vyplývajúcu zo zosplatneného dlhu na súde. V takom prípade začatie plynutia premlčacej doby časovo predchádza právnu možnosť veriteľa vôbec uplatniť nárok na súde a prakticky skrátilo zákonom určenú dobu na vykonanie práva (premlčacia doba, ktorá má byť podľa § 101 OZ trojročná, by bola skrátená o tri mesiace).

57. Aj v preskúvanom prípade, pri posudzovaní začiatku plynutia premlčacej doby vo vzťahu k zosplatnenému zostatku pohľadávky, je potrebné najprv ustáliť, pre nesplnenie ktorej splátky vzniklo veriteľovi právo (a veriteľ ho využil) v zmysle § 565 OZ požadovať zaplatenie celej pohľadávky (t.j. v dôsledku nesplnenia ktorej splátky sa stal zročným celý dlh).

58. Vyššie uvedená podmienka stanovená v § 53 ods. 9 OZ bola v danom prípade splnená ku dňu 08.08.2012 (ku dňu zosplatnenia) iba vo vzťahu k splátke splatnej dňa 15.04.2012, ako už bolo uvedené vyššie.

59. Vychádzajúc z vyššie uvedených úvah a súdom prvej inštancie zisteného skutkového stavu odvolací súd dospel k záveru, že v danom prípade vo vzťahu k celému zostatku pohľadávky, kde veriteľ využil právo podľa § 565 OZ v spojení s § 53 ods. 9 OZ, premlčacia doba začala plynúť 16.07.2012, t.j. deň nasledujúci po uplynutí trojmesačnej lehoty odo dňa 15.04.2012, kedy nastala splatnosť splátky, ktorá zosplatnenie vyvolala (§ 53 ods. 9 OZ) a uplynula dňom 16.07.2015.

60. Tento záver je v súlade aj s právnym názorom dovolacieho súdu, vyjadreným v uznesení sp. zn. 7Cdo/268/2020 zo dňa 29. novembra 2022, publikovanom v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky R 29/2023, na ktorý pozornosť dovolacieho súdu upriamil dovolací súd (bod 18).

61. Keďže žalovaný podal žalobu 04.08.2015, urobil tak po uplynutí 3-ročnej premlčacej doby, z ktorého dôvodu odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu, a žalobu žalobcu z dôvodu premlčania zamietol.

62. Dovolací súd v zrušujúcom uznesení konštatoval, že odvolací súd nezodpovedal otázku, „či možno považovať námietku premlčania vznesenú po tom, ako veriteľ v rámci dobrej vôle opakovane odložil po príslube plnenia zo strany dlžníka výkon záložného práva, za zneužitie práva, resp. za rozpor s dobrými mravmi“.

63. Odvolací súd sa teda zamerlal na posúdenie otázky, či vznesenie námietky premlčania po tom, ako veriteľ v rámci dobrej vôle opakovane odložil po príslube plnenia zo strany dlžníka výkon záložného práva, za zneužitie práva, resp. za rozpor s dobrými mravmi.

64. Otázku súladu námietky premlčania s dobrými mravmi dovolací súd už riešil vo viacerých dovolacích konaniach. Vo veci sp. zn. 5 Cdo 265/2009 najvyšší súd k rozporu vznesenej námietky premlčania s dobrými mravmi vyslovil názor, že „dobré mravy sú súhrnom spoločenských, kultúrnych a mravných noriem základných, ktoré preukázali počas historického vývoja určitú mieru stálosti (nemennosti), vyjadrujú podstatné historické tendencie a stotožňuje sa s nimi podstatná časť spoločnosti ... Za špecifických okolností však výkon práva namietat' premlčanie uplatneného nároku by mohol byť konaním umožňujúcim poškodiť druhého účastníka právneho vzťahu, ktorý márne uplynutie premlčacej doby nezavinil a voči ktorému by zánik uplatňovaného nároku v dôsledku uplynutia premlčacej doby bol neprímerane tvrdým postihom v porovnaní s rozsahom a charakterom ním uplatňovaného práva a s dôvodmi, pre ktoré svoje právo neuplatnil včas. Znak konania vykazujúce priamy úmysel poškodiť druhého účastníka je potrebné vyvodzovať z tých okolností, za ktorých bola námietka premlčania tohto nároku uplatnená a nie z okolností a dôvodov, z ktorých je vznik uplatňovaného nároku odvodzovaný, inými slovami, rozhodujúce (určujúce) pre odopretie účinkov námietky premlčania sú okolnosti, ktoré existovali v čase uplatnenia námietky premlčania. Tieto okolnosti musia byť naplnené v natolko výnimočnej intenzite, aby "bol odôvodnený tak významný zásah do právnej istoty, akým je neumožnenie práva uplatniť námietku premlčania.". Vo veci sp. zn. 7 Cdo 226/2016 najvyšší súd k možnému rozporu uplatnenia námietky premlčania s dobrými mravmi poukázal na viaceré súdne rozhodnutia, na základe ktorých uviedol, že „vo všeobecnosti nie je vylúčené, aby vznesenie námietky premlčania odporcom (žalovaným) mohlo byť považované za konanie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi... o takýto prípad môže ísť iba výnimočne a v rozpore s dobrými mravmi môže byť len taký výkon práva ... ktorý je výrazom zneužitia tohto práva na úkor druhého účastníka konania, pričom vo vzťahu ku vznesenej námietke premlčania môže o takýto prípad ísť len vtedy, ak druhý účastník konania márne uplynutie premlčacej doby nezavinil, priznanie účinkov premlčania voči nemu by za tejto situácie bolo neprímerane tvrdým postihom a pri posudzovaní primeranosti postihuje potrebné vychádzať z konkrétnych okolností prípadu a vziať do úvahy najmä charakter uplatneného práva, jeho rozsah a dôvody, pre ktoré právo nebolo uplatnené pred uplynutím premlčacej doby". Vo veci sp. zn. 7 Cdo 507/2014 najvyšší súd nad rámec už vyššie uvedeného vyslovil názor, že aplikácia inštitútu dobrých mravov vo vzťahu k vznesenej námietke premlčania „by mala byť len výnimočná a nemala by zhojovať neznalosť zákona - t. j. neznalosť plynutia premlčacích dôb. V tomto smere je potrebné poukázať aj na jednu zo základných zásad súkromného práva - vigilanti bus iura scripta sunt - právo patrí bdelym. Preto je potrebné pri skúmaní otázky, či je vznesenie námietky premlčania v rozpore s dobrými mravmi, skúmať, či účastník konania, ktorý sa dovoľáva rozporu s dobrými mravmi v súlade s § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, postupoval s dostatočnou mierou starostlivosti a opatrnosti práve v súlade so zásadou vigilanti bus iura, ktorá predpokladá, že každý zodpovedá za náležitú mieru predvídavosti a opatrnosti nielen pri vzniku právneho vzťahu, ale aj pri uplatňovaní svojich práv a výkone svojich práv a povinností z neho vyplývajúcich." Vo veci sp. zn. 3 Cdo 137/2017 najvyšší súd zadefinoval dobré mravy ako „súhrn spoločenských, kultúrnych a mravných noriem, ktoré v historickom vývoji preukazujú istú nemennosť, vystihujú podstatné historické tendencie, sú akceptované rozhodujúcou časťou spoločnosti a majú povahu základných noriem správania. Rozpor s dobrými mravmi spočíva v tom, že výkon práva sa prieči spoločensky uznávaným názorom, ktoré vo vzájomných vzťahoch určujú, aký má byť obsah ich konania, aby bol súladný so všeobecnými zásadami spoločnosti. Vo všeobecnosti ide o prípad konania v rozpore s dobrými mravmi vtedy, keď konajúci síce formálne postupuje v medziach svojho práva, ale realizáciou tohto práva sleduje poškodenie druhého účastníka právneho vzťahu. V takom prípade síce ide o výkon práva, avšak výkon práva v rozpore s dobrými mravmi, pre ktorý je typické, že konajúcemu v

skutočnosti nejde o dosiahnutie cieľov, ktoré právo s takým konaním spája, ale mu ide o to, aby vedľajšie účinky jeho konania viedli k stavu jemu vyhovujúcemu, avšak poškodzujúcemu druhú stranu. Taký výkon práva, i keď je so zákonom formálne v súlade, je v skutočnosti výkonom práva iba zdanlivým, lebo jeho účelom nie je vykonať (svoje) právo, ale poškodiť právo (niekoho iného) ... Vznesenie námietky premlčania v zásade neodporuje dobrým mravom, v niektorých individuálnych prípadoch však nie je vylúčená možnosť existencie takej situácie, v ktorej uplatnenie tejto námietky je výrazom zneužitia práva na úkor druhého účastníka daného právneho vzťahu, ktorý uplynutie premlčacej doby nezavinil a zánik jeho nároku by v takom prípade znamenal prítvrďý postih v porovnaní s rozsahom ním uplatňovaného práva."

65. Odvolací súd konštatuje, že sa nejedná o prípad, kedy by márne uplynutie premlčacej doby zavinili žalovaní, keď veriteľ v rámci dobrej vôle opakovane odložil po príslube plnenia zo strany žalovaných výkon záložného práva. Žalobca mal postupovať s dostatočnou mierou starostlivosti a opatrnosti v súlade so zásadou *vigilantibus iura*, v zmysle ktorej každý zodpovedá za náležitú mieru predvídavosti a opatrnosti nielen pri vzniku právneho vzťahu, ale aj pri uplatňovaní svojich práv a výkone svojich práv a povinností z neho vyplývajúcich. Je potrebné zdôrazniť, že v prípade žalovaných sa jednalo o výkon záložného práva ohľadne ich obydľia, a preto bolo v ich záujme plniť poskytnutý úver, aby nestratili strechu nad hlavou. Je zrejmé, že výška viacerých úverov, ktorými sa žalovaní zadĺžili, presahovala finančné možnosti žalovaných pri ich splácaní, avšak odvolací súd podotýka, že spotrebiteľské úvery boli poskytnuté práve žalobcom, ktorý mal vedomosť o platobnej disciplíne žalovaných a žalovaní dlhy plnili v rámci svojich finančných možností. Konanie žalovaných preto v prejednávacom prípade podľa názoru odvolacieho súdu nenapĺňa znaky konania vykazujúce priamy úmysel poškodiť žalobcu.

66.1 Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje aj na záver dovolacieho súdu, vyplývajúci z rozhodnutia sp. zn. 1Cdo/203/2018 zo dňa 28. mája 2019, „dovolací súd sa stotožňuje s názorom a dôvodmi vyslovenými odvolacím súdom, že žalobcovi bolo od začiatku ich právneho vzťahu po poskytnutí úveru zrejmé, že si žalovaní neplnia svoje povinnosti úver riadne splácať, preto mal ich správanie vyhodnotiť ako rizikové a dostupnými právnymi prostriedkami si ich dlh zabezpečiť pred tým, ako uplynie premlčacia lehota. Navyiac žalobcom je peňažný ústav, ktorý má v predmete činnosti poskytovanie úverov, a teda má profesionálnu povinnosť si striehnuť ich riadne splácanie či splatenie, resp. zabezpečenie splatenia. Nie je obvyklé, aby bezdôvodne dôveroval opakovaným sľubom dlžníkov, ktorí síce tvrdia, že chcú splácať svoj dlh, ale v skutočnosti nekonajú, sú nečinní. Aj v tomto smere pri predstave zachovania určitej miery dôvery veriteľa k dlžníkovi sú určité limity, ktoré veriteľ ako riadny hospodár a zodpovedný subjekt si musí striehnuť a nemôže sa dovolávať porušenia dobrých mravov v prípade, keď sa dlžník dovoláva svojich práv, v tomto prípade uplatnenia zákonnej námietky premlčania“.

66.2 Pri riešení otázky, či sa vznesenie námietky premlčania spotrebiteľom výnimočne prieči dobrým mravom (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka), súd skúma aj to, či dodávateľ dostatočne predvídal dôsledky svojho konania a náležite vyhodnocoval správanie spotrebiteľa a tiež to, či pri uplatňovaní svojich práv voči spotrebiteľovi postupoval s náležitou mierou starostlivosti a opatrnosti v súlade so zásadou, podľa ktorej právo patrí bdelym (R 31/2020).

67. Odvolací súd teda vo vzťahu k žalobcom vznesenej námietke konštatuje, že nevzhliadol žiadne osobitosti tohto prípadu, ktoré by odôvodňovali záver, že vznesenie námietky premlčania žalovanými treba považovať za konanie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi vychádzajúc z názoru, že žalobca nedostatočne predvídal dôsledky svojho konania (v rámci dobrej vôle) a náležite nevyhodnotil správanie žalovaných, ktorých sám vo vyjadrení k odvolaniu označil za chronických neplatičov, ktorí banke nevrátili sumu viac ako 10.000 €.

68. Žalobca zároveň namietal, že tým, že žalovaní plnili aj po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru, uznali svoj dlh čo do dôvodu aj výšky, a to s poukazom na ust. § 407 ods. 3 Obchodného zákonníka.

69. Odvolací súd poukazuje na to, že zmluva o hypotekárnom úvere zo dňa 22.06.2004 je tzv. absolútnym obchodom a dopadá naň tretia časť OBZ, avšak zároveň je potrebné mať na zreteli, že úverová zmluva vykazuje aj znaky spotrebiteľskej zmluvy, keďže žalobca bol v postavení dodávateľa a žalovaní v postavení spotrebiteľov.

70. Súdna prax považuje obdobné právne vzťahy vzhľadom na vzťah medzi podnikateľom a nepodnikateľom a so zreteľom na nepodnikateľský účel zmluvy za typické občianskoprávne

(spotrebiteľské) vzťahy. Účastníkmi týchto vzťahov sú obchodník (poskytujúci úver v rámci svojho predmetu činnosti) a spotrebiteľ (ktorý prijíma úver na svoju osobnú spotrebu); ide tu teda o typické občianskoprávne vzťahy. Ku dňu vzniku zmluvy (22.06.2004) definíciu spotrebiteľskej zmluvy a spotrebiteľa upravoval zákon č. 634/1992 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v § 2 ods. 1, podľa ktorého na účely tohto zákona sa rozumie: a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nakupuje výrobky alebo používa služby pre priamu osobnú spotrebu fyzických osôb, najmä pre seba a pre príslušníkov svojej domácnosti. Podľa § 23a ods. 1 tohto zákona sa typovou zmluvou rozumela zmluva, ktorá sa má uzavrieť vo viacerých prípadoch, ak je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje.

71. Nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že predmetná zmluva je zmluvou typovou a že žalovaní nepoužili predmet plnenia na podnikanie. Rovnako by nemali existovať pochybnosti, že veriteľ je podnikateľom a predmet konania sa týka jeho podnikateľskej činnosti.

72. To, že úverovú zmluvu treba v danom prípade považovať za zmluvu spotrebiteľskú, vyplýva aj z obsahu smernice Rady 87/102/EHS z 22. decembra 1986, ktorá klienta úverového vzťahu, ktorému je úver poskytovaný, sama definuje označením „spotrebiteľ“. Vzhľadom na to je v plnom súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa požiadavka, aby v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov súkromného práva, bola aj z hľadiska premlčania aplikovaná právna úprava obsiahnutá v OZ, a nie v OBZ. Správnosť aplikácie občianskoprávnej úpravy, dokonca aj v absolútnych obchodoch majúcich zároveň spotrebiteľský charakter, z ústavnoprávneho hľadiska nespochybnil ani ústavný súd napríklad v uznesení sp. zn. I. ÚS 402/2013.

73. V rozsudku z 21. apríla 2015 sp. zn. 3 MCdo 14/2014 najvyšší súd poukázal na § 261 ods. 3 písm. d/, § 387 ods. 1, § 397 ods. 1 OBZ, ďalej § 52 ods. 2, § 100 ods. 1 a § 101 OZ a konštatoval, že ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa použijú vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia OZ, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Tento rozsudok najvyššieho súdu bol napadnutý ústavnou sťažnosťou, ktorú ústavný súd odmietol uznesením z 12. apríla 2016 sp. zn. III. ÚS 194/2016 ako zjavne neopodstatnenú. Identické právne závery zaujal najvyšší súd aj v iných neskorších skutkovo a právne obdobných veciach, napr. z 28. mája 2015 sp. zn. 8MCdo 13/2014, z 26. novembra 2015 sp. zn. 4 MCdo 17/2014, zo 14. septembra 2017 sp. zn. 3 Cdo 87/2017).

74. Najvyššie súdne authority pritom vychádzali z úvahy, že ust. § 52 ods. 2 veta tretia Občianskeho zákonníka, podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva síce, nadobudlo účinnosť 1. mája 2014 bez prijatia prechodných ustanovení vo vzťahu k tejto zmene (predmetného ustanovenia). To znamená, že od ich účinnosti sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom.

75. Odvolací súd má za to, že za spotrebiteľskú zmluvu bolo možné považovať aj zmluvu o hypotekárnom úvere zo dňa 22.06.2004 uzatvorenú medzi žalobcom a žalovanými; na takúto zmluvu bolo potrebné, vychádzajúc z vyššie citovaných rozhodnutí dovolacieho súdu, aplikovať ustanovenia spotrebiteľského práva chrániace spotrebiteľa. Vzhľadom na uvedené je potrebné na celý zmluvný vzťah, t.j. na vzťah vzniknutý medzi žalobcom a žalovanými aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka, a to aj pri posúdení otázky uznania dlhu, namietanej žalobcom.

76. Odvolací súd sa nestotožnil s námietkou žalobcu, že s poukazom na ust. § 407 ods. 3 Obchodného zákonníka, tým, že žalovaní plnili časť úveru po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru, došlo z ich strany k uznaniu dlhu čo do dôvodu aj výšky. Odvolací súd vychádzajúc z ust. § 558 Občianskeho zákonníka (Ak niekto uzná písomne, že zaplatí svoj dlh určený čo do dôvodu aj výšky, predpokladá sa, že dlh v čase uznania trval. Pri premlčanom dlhu má také uznanie tento právny následok, len ak ten, kto dlh uznal, vedel o jeho premlčaní) dospel k záveru, že žalobca nepreukázal, že by zo strany žalovaných došlo k písomnému uznaniu dlhu, v ktorom by písomne uznali, že zaplatia svoj dlh určený čo do dôvodu aj výšky.

77. Aj keď Občiansky zákonník možnosť čiastočného uznania dlhu výslovne neobsahuje, vychádzajúc z úvahy, že v danom prípade je to na prospech spotrebiteľa, odvolací súd mal za to, že ustanovenia o

spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa použijú vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom.

78. K odvolacej námietke žalovaných týkajúcej sa nesprávneho započítavania ich úhrad odvolací súd uvádza, že žalovaní v odvolaní argumentujú skutočnosťami, ktoré uvádzali už v konaní pred súdom prvej inštancie a s ktorými sa súd náležite a správne vysporiadal pri rozhodovaní daného sporu.

79. Nad rámec odôvodnenia rozhodnutia súdom prvej inštancie odvolací súd uvádza, že na rozdiel od obchodných záväzkových vzťahov alebo pracovnoprávných vzťahov, Občiansky zákonník (v platnom znení) ako právny predpis upravujúci občianskoprávne vzťahy výslovnú úpravu zániku viac dlhov u toho istého veriteľa v dôsledku ich splnenia neobsahuje. Otázku, či absenciu úpravy splatenia viacerých dlhov tomu istému veriteľovi v Občianskom zákonníku možno obísť použitím princípu analógie či výkladu sa pokúsila riešiť prax českých súdov (na Slovensku k tomuto problému absentuje akýkoľvek právny názor). V Čechách totiž platil prakticky rovnaký Občiansky zákonník ako na Slovensku. Najvyšší súd ČR sa prípadom plnenia viacerých dlhov zaoberal v troch rozsudkoch (R NS ČR z 07. 07. 2004, sp. zn. 26Cdo/1649/2004, R NS ČR z 27.01.2005, sp. zn. 33Cdo/1112/2003, R NS ČR z 29.03.2006, sp. zn. 21Cdo/326/2004). Uvedené judikáty poukazujú na to, že aj v občianskoprávných vzťahoch pomerne často nastáva situácia, keď dlžník má voči tomu istému veriteľovi viac dlhov, ktoré je povinný vyrovnať. Tento problém v súčasnom Občianskom zákonníku nie je upravený. Z toho však podľa názoru Najvyššieho súdu ČR nemožno vyvodzovať, že by otázka splnenia viac dlhov vzniknutých z občianskoprávných vzťahov, ktoré má dlžník u toho istého veriteľa, nebola v práve riešená. Pri jeho riešení však nemožno – s ohľadom na ustanovenie § 1 OBZ – vychádzať z ustanovenia § 330 OBZ. Najvyšší súd ČR dôvodí, že ak zákon neobsahuje výslovnú úpravu, ako postupovať, a nemožno vychádzať z analógie (§ 853 OZ), musí súd svoje rozhodnutie založiť najmä na základných princípoch právneho poriadku, ktorými sa riadi úprava občianskoprávných vzťahov. Ak splnenie dlhu (solúcia) predstavuje jednostranný právny úkon dlžníka, ktorým poskytuje veriteľovi predmet plnenia s úmyslom splniť svoju povinnosť vyplývajúcu zo záväzku alebo z iného občianskoprávneho vzťahu, vyplýva z toho, že z viac dlhov, ktoré má dlžník u toho istého veriteľa, je vyrovnaný (ak nestačí plnenie na úhradu všetkých dlhov) ten z nich, o ktorom dlžník prejaví pri plnení úmysel ho splniť, teda taký dlh, o ktorom dlžník pri plnení vyhlási alebo ktorý dlžník pri plnení inak určí, že ho chce splniť. V rozhodnutí Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 21Cdo/326/2004 sa uvádza: „V prípade, že plnenie nestačí na vyrovnanie všetkých dlhov u toho istého veriteľa a že dlžník pri plnení neurčil, ktorý z viac dlhov (prípadne v akej časti) chce vyrovnať, neprechádza právo voľby, ktorý z viac dlhov bol uhradený, príp. v akej výške, na veriteľa. Pri splnení dlhu veriteľ totiž môže prejavíť svoju vôľu len v jednostrannom právnom úkone, ktorým plnenie prijme (ak si to vyžaduje povaha predmetu plnenia), a jeho prípadná vôľa, na ktorý z viac dlhov si plnenie započíta (ak nestačí poskytnuté plnenie na úhradu všetkých dlhov dlžníka), nemá žiadnu právnu relevanciu. Pri úvahe, ktorý z dlhov bol za tejto situácie vyrovnaný, potom možno vychádzať buď zo zásady priority (prednostného vyrovnanie niektorého z viac dlhov, založeného napríklad na dobe ich splatnosti, na úrovni ich zabezpečenia, na ich povahe a pod.) alebo zo zásady proporcionality (pomerného vyrovnanie všetkých dlhov). Ak sa nemôže uplatniť zásada priority, nakoľko pravidlá stanovené pre prednostné vyrovnanie dopadajú na viac dlhov, je treba postupovať – ako je zrejme z povahy veci – podľa zásady proporcionality.“

80. Právny názor v rovnakom duchu zaujal aj Krajský súd v Banskej Bystrici v rozhodnutí sp. zn. 17Co/480/2015 zo dňa 29. 11.2017, z ktorého vyplýva nasledovné: „Je zrejme, že žalovaný mal voči pôvodnému žalobcovi viacero dlhov, v prípade peňažných plnení zaplatených žalovaným pôvodnému žalobcovi (bod 4.6 odôvodnenia) ide teda o prípad plnenia niekoľkých dlhov tomu istému veriteľovi; Občiansky zákonník neobsahuje výslovnú úpravu, na splnenie ktorého z viacerých dlhov veriteľa má byť plnenie dlžníka zohľadnené; podľa názoru odvolacieho súdu nemožno postupovať ani podľa § 330 Obchodného zákonníka, pretože v prejednávanej spore ide medzi stranami o občianskoprávny vzťah; odvolací súd preto pri rozhodovaní vychádzal zo záveru, že v tomto prípade je potrebné rozhodnutie založiť na základných princípoch občianskoprávných vzťahov, ktoré formuluje najmä teória (veda) občianskeho práva; nakoľko splnenie dlhu (§ 559 ods. 1 Občianskeho zákonníka) predstavuje jednostranný právny úkon dlžníka, ktorým poskytuje veriteľovi predmet plnenia s úmyslom splniť svoju povinnosť vyplývajúcu zo záväzku alebo z iného občianskoprávneho vzťahu, v prípade viacerých dlhov toho istého dlžníka voči totožnému veriteľovi je vo vzťahu k splneniu niektorého z nich rozhodujúca vôľa dlžníka prejavená pri plnení; v prípade, že dlžník neurčí konkrétny dlh, toto právo neprechádza na

veriteľa; takomto prípade je v zásade je splnený dlh najskôr splatný (najstarší dlh), prípadne dlh najmenej zabezpečený.“

81. Nebolo spornou skutočnosťou, že žalobca v tu prejednávanej spore evidoval voči žalovaným viaceré splatné pohľadávky a žalovaní plnili viaceré záväzky tomu istému veriteľovi bez toho, aby určili konkrétne, ktorý konkrétny záväzok plnia.

82. Platby uhrádzané žalovanými, ktoré žalobca preúčtoval na viaceré záväzky žalovaných boli žalovanými uhrádzané na bežný (prevádzkový) účet žalobcu. Až na jedinou platbu, pri žiadnej z ostatných platieb nebolo uvedené, že by malo ísť o platbu určenú pre úverový (hypotekárny) účet. Ako variabilný symbol bolo pri platbách uvedené rodné číslo žalovaného 1/ (resp. žalovanej 2/), nikde nebol uvedený ako variabilný symbol číslo úverovej zmluvy.

83. Ak žalovaní mali vôľu a záujem poukázať platby v prospech hypotekárneho úveru, mali vykonať platby v prospech úverového účtu, kde ako variabilný symbol bolo číslo úverovej zmluvy a nie v prospech bežného účtu s variabilným symbolom rodným číslom vkladateľa. Na platbu s variabilným symbolom - číslom úverovej zmluvy boli žalovaní navyše vyzvaní aj v oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru (č.l. 17 spisu). Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaní úver roky splácali, vedomosť o spôsobe splácania hypotekárneho úveru objektívne museli mať.

84. Preto ak došlo k preúčtovaniu pohľadávok žalobcu z bežného účtu, išlo o legitímny postup veriteľa v súlade s ust. § 330 ods. 3 Obchodného zákonníka, pretože prostriedky uhradené žalovanými na účet žalobcu (nie hypotekárny) boli preúčtované (započítané) najskôr na záväzky, ktorých splnenie nebolo zabezpečené (napr. pohľadávky z kreditnej karty a spotrebiteľských úverov). Aplikácia ust. § 330 ods. 3 Obchodného zákonníka v tu prejednávanej veci vylúčená nebola, nakoľko právny vzťah súd prvej inštancie posúdil ako právny vzťah podľa ust. § 497 až 507 Obchodného zákonníka a § 67 a nasl. zák. č. 483/2001 Z.z.. Zároveň postup veriteľa bol súladný (okrem iného) aj so základnými princípmi občianskoprávných vzťahov, ktoré formuluje najmä teória (veda) občianskeho práva a to, že v prípade, ak dlžník neurčí konkrétny dlh, ktorý plní, je v zásade splnený dlh najskôr splatný (najstarší dlh), prípadne dlh najmenej zabezpečený (R 13/1990 Ak dlžník neuvedie pri plnení dlhu, ktorý z viac dlhov chce plniť, uhradí sa dlh najskôr splatný, hoci by mohol byť aj premlčaný. V takomto prípade sa už nemôže dlžník následne dovolávať s úspechom premlčania dlhu, na ktorý bolo uvedeným spôsobom plnené).

85. Zo záväzkov žalovaných bol zabezpečený iba hypotekárny úver. K vyhláseniu mimoriadnej splatnosti hypoúveru došlo k 08.08.2012, pričom mimoriadna splatnosť spotrebiteľského úveru bola vyhlásená k 31.07.2012 s dlžnou sumou 4.972,15 € a žalobca odstúpil od zmluvy o vydaní a používaní kreditnej karty ku dňu 19.08.2012 s dlžnou sumou 1.834,92 €. Po vyhlásení mimoriadnej splatnosti hypoúveru evidoval žalobca voči žalovaným aj pohľadávku vyplývajúcu z nákladov z neúspešnej dražby.

86. Dôvody odvolania o nesprávnosti zaúčtovania boli vyvrátené argumentačne už súdom prvej inštancie (bod 61 až 64 rozhodnutia), keďže tieto prostriedky uhradené žalovanými na bežný prevádzkový účet žalobcu, a nie na hypotekárny účet, boli preúčtované a započítané najskôr na záväzky, ktorých splnenie nebolo zabezpečené a zároveň ktoré boli skôr, prípadne rovnako splatné ako hypotekárny úver.

87. Aj keď v tomto smere bol záver súdu prvej inštancie vecne správny, nemalo to vplyv na záver odvolacieho súdu, že nárok žalobcu bol uplatnený po uplynutí premlčacej doby.

88. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu v súlade s ust. § 388 CSP zmenil a žalobu žalobcu zamietol.

89. Súd prvej inštancie uznesením zo dňa 17. mája 2022 č.k. 7C/881/2015-628 rozhodol tak, že žalobca je povinný zaplatiť žalovaným v 1/ a 2/ rade trovy konania pred súdom prvej inštancie a odvolacieho konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia žalovaných v sume 2.379,30 € a to na účet právneho zástupcu žalovaných, to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

90. Odvolací súd zároveň zrušil súvisiace uznesenie Okresného súdu Košice - okolie zo dňa 17. mája 2022 č.k. 7C/881/2015-628, pretože je závislé od rozhodnutia vo veci samej (§ 379 CSP). Judikatúra najvyššieho súdu (M Cdo 262/2002, publikovaný pod č. R 73/2004) sa ustálila na tom, že závislým

výrokom môže byť nielen dovolaním (v tomto prípade odvolaním) nedotknutý výrok tvoriaci súčasť napadnutého rozhodnutia, ale aj výrok, ktorý je obsahom iného, samostatného rozhodnutia v danej veci. Vydanie uvedeného uznesenia bolo závislé od existencie rozhodnutia vo veci samej a zrušením rozsudku odvolacieho súdu stratilo svoj podklad. Bez nadväznosti na predchádzajúce (zrušené) rozhodnutie vo veci samej by zostalo toto uznesenie osamotené, strácalo by zmysel a odporovalo by princípu právnej istoty (viď I. ÚS 549/2015, 1Cdo/36/2011, 6Cdo/201/2012, 2MObdoV/4/2012 aj 2Obdo/4/2021).

91. O nároku na náhradu trov celého konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1,2 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP. Žalovaní boli v konaní plne úspešní, preto im odvolací súd priznal plnú náhradu trov konania (na súde prvej inštancie a náhradu trov odvolacieho konania) voči neúspešnému žalobcovi. O výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP), zohľadňujúc ust. § 251 CSP.

92. Podľa § 453 ods.1 a 3 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa primerane použijú na dovolacie konanie. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania.

93. O trovách dovolacieho konania (sp.zn. 4Cdo/216/2022) rozhodol odvolací súd v zmysle § 453 ods. 1, 3 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 CSP. Žalobca bol v dovolacom konaní úspešný, má preto voči žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu trov dovolacieho konania. Odvolací súd preto priznal žalobcovi proti v dovolacom konaní neúspešným žalovaným nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia v zmysle ust. § 262 ods. 2 CSP.

94. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

6Co/32/2024

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).